

Telegraful

Organ național-bisericesc

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și
cultura poporului român

Str. Șaguna 8

Sibiu

și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei
luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900
Lei. — Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marțea și Vinerea

Corespondențele

să se adreseze Redacției Telegraful Român
strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori ne-
francate se refuză
Articole nepublicate nu se inapozază

Prețuri inserțiilor:

un șir pețit 6 Lei pentru odată, dacă se pu-
blică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Serbările culturale dela Cluj

Din tot cuprinsul Ardealului s'au adunat în ziua de 20 Oct. 1930, la Cluj, intelectuali și popor, în număr uriaș, pentru a lua parte la manifestarea strălucită a culturii românești și a prezenta respectuoase omagii M. Sale Regelui Carol II și Familiei Regale.

Sfânta noastră biserică ortodoxă e reprezentată prin chiriarhii săi II. PP. SS. LL. Patriarhul Miron, Mitropolitul Nicolae al Ardealului, și PP. SS. LL. Episcopii mitropoliei noastre.

În aula universității, dl rector E. Racovița, în cuvântul său inaugural, pomenește eforturile făcute pentru realizarea înaltului așezământ cultural din Dacia superioară, și aduce pioase omagii memoriei Regelui Ferdinand I care, acum zece ani, prezidase festivitatea deschiderii universității; vorbitorul termină mărturisind recunoștință pentru M. Sa Regele Carol II și Familia Regală, care e de față la această aniversare a culturii românești.

M. Sa Regele a ținut un discurs primit cu nesfârșite ovații.

Suveranul amintește mai întâi dragostea și grija cu care întregitorul României Ferdinand I, urmărirea acest așezământ de cultură care este astăzi universitatea Daciei Superioare; n'a fost om mai fericit ca El, când a văzut întrunindu-se în inima României Transcarpatine acea falangă de profesori din toate colțurile țării, cari cu sufletul plin de avânt au venit să-și pună știința și munca lor în serviciul prestigiului și renumelui patriei.

De prin veacul al XV-lea, românii au arătat dorul lor de cultură, și chiar dacă n'au reușit totdeauna s'o facă pe teritoriul lor, totuși, pentru neamul nostru și pentru afirmarea puterii culturale a rasei latine, ei au dat prinosul lor altora.

Să nu uităm că, primele universități din Ungaria, cea dela Pojon și cea dela Buda, au fost întemeiate, în 1497, de un român, Matei Corvinul, regele Ungariei.

Mai târziu, în 1566, tot un român, Nicolae Olahus, a întemeiat universitatea din Târnava.

Dar nu numai din aceste părți ale României a plecat cultura românilor peste hotare. Și vecinii noștri din răsărit, ne datoresc nouă, contribuția culturală ce li-au adus-o moldovenii. În veacul al XVII-lea, mitropolitul Kievului, Petre Movilă, a organizat viața bisericească și învățământul din Rusia, urmat de aproape de Antioh și Dimitrie Cantemir, întemeietorii curentelor literare rusești.

Cu toate că românii dădeau aceste elemente de valoare, totuși ei n'au putut dobândi școala lor.

Căci, universitățile create de Ștefan Bathory la Cluj, și la Alba-Iulia de principele Gavril Bethlen, erau instituții create mai mult pentru propaganda religioasă, decât pentru cultură.

Suveranul vorbește apoi despre lupta românilor pentru o academie românească, și citează vorbele lui Țichindeal dela 1821:

«De un seminar însă trebuie gândit,
Și pe lângă el un mare convict,
Ba și de-o ACADEMIE,
Cum trebuie să fie».

Această Academie însă nu s'a putut întemeia pe teritor ardelenesc, ci, prin Gheorghe Lazăr, în România liberă, la București.

M. Sa sfârșește zicând:

De zece ani, Universitatea Daciei Superioare «Regele Ferdinand I-ul» a muncit fără preget, grație râvnii depuse de valoroșii ei profesori, cari au prileput așa de bine rolul și datoria lor.

În instituțiile universitare se face știința curată, care sporește, pe zi ce trece, patrimoniul cultural al patriei românești și al lumii întregi.

Eu, Regele vostru, în această zi de sărbătoare vă aduc mulțumirile Mele pentru munca depusă și pentru frumoasele rezultate dobândite.

Precum vechile universități române din București și Iași, au

fundatii domnești, am hotărât să înființez aci la Cluj, o fundație științifică, care va purta numele de «Institutul de cercetări științifice Regele Carol II». Doresc ca universitatea, prin reprezentanții ei, să-mi dea tot concursul pentru reușita acestei opere în care Noi punem cele mai mari nădejdi.

Doresc încă să aduc salutul Meu și prinosul Meu de recunoștință aceluia ce pentru dragostea arătată țării Mele, li se conferă astăzi titlul de: doctor honoris causa.

Munca depusă în acești zece ani e pentru Mine și pentru țară. O cheazășie de progres și nu pot face astăzi o urare mai caldă de cât aceea ca, profesorii cât și studenții să urmeze totdeauna pe aceeași frumoasă cale pe care au început.

A vorbit apoi, în numele guvernului, prim-ministrul dl G. G. Mironescu. Oratorul spune că universitatea clujană ființează în realitate de aproape 60 de ani, dar timp de 50 ani ea a fost îndreptată împotriva neamului românesc, a cărei desnaționalizare se urmărea. Încercarea n'a reușit. Neamul nostru compact din punct de vedere etnic, nu practică și nu are nevoie să practice o politică de desnaționalizare a neamurilor conlocuitoare; el tinde numai a face să se desvolte cât mai puternic geniul național, ca să poată cât mai adânc contribui la propășirea civilizației omenirii. Convețuirea noastră cu alte neamuri pe acest pământ strămoșesc este și trebuie să fie cooperare amicală pentru progresul patriei comune. De zece ani universitatea din Cluj merge pe calea aceasta, devenind un mare focar de cultură românească, așa cum ar fi trebuit să fie dela început, în mijlocul acestor bogate plaiuri, care aparțin și din punct de vedere istoric, și din punct de vedere etnic, neamului românesc.

În numele fostului consiliu dirigent a ținut o cuvântare dl O. Ghibu, ca unul care, în timpul când s'a preluat universitatea pe seama statului român și s'a or-

ganizat pe baze nouă, a deținut o situație oficială împreună cu grea răspundere.

În aceeaș ședință festivă, dl Sextil Pușcariu citește raportul pentru promovarea Reginei Maria Dr. honoris causa a facultății de litere și filozofie din Cluj. M. Sa e cea dintâi Dr. honoris causa a acestei facultăți.

Se citesc apoi rapoartele pentru proclamarea celorlalți doctori honoris causa, cari sânt următorii: abatele Zavoral, profesorul Bortoli, Martonne dela Soborna, contele de Sainte Aulaire, prof. Steed, Dr. Roger și Scotus Viator.

La ora 2 d. a. s'a ținut în sala Memorandului banchetul oferit de universitatea clujană. Participă: M. S. Regele Carol II, M. Sa Regina Maria, A. S. R. Principele Nicolae, membrii guvernului, chiriarhii bisericii din țară, miniștrii țărilor vecine, delegați ai universităților ș. a.

Seria vorbirilor o deschide eminentul savant, dl Emil Racovița, care aducând urări M. Sale Regelui, Familiei Regale și oaspeților prezenți, face o spirituală urare științei.

Răspunde Suveranul mulțumind pentru cuvintele calde ce i s'au adus. Continuând, Regele spune:

Cu acest prilej, în numele scumpei mele mame (aplauze prelungite, ovațiuni) vă mulțumesc pentru gestul atât de frumos și atât de măgulitor, cu care această universitate a răsplătit actele ei și înaltul sentiment de patriotism pe care mama mea l-a dat întregii națiuni în zilele mari de restriște ale războiului nostru (ovațiuni). Cu sufletul ei mare, cu credința ei neșarmurită în izbândă, a știut să mențină sus inimile românilor și să contribuie astfel la victoria desăvârșită a noastră (aplauze prelungite, ovațiuni).

Universitatea din Cluj, discernându-i astăzi titlul de «doctor honoris causa», a recunoscut în fața lumii și în fața istoriei acest adevăr. Eu, ca fiu, vă sânt cel mai recunoscător și țin să vă aduc mulțumirile mele cele mai calde.

După cum v'am spus, legătura mea cu oamenii de știință și cu universitățile noastre este indisolubilă. Voi urmări, ori și când, cu cel mai viu interes și cu cea mai caldă pasiune, lucrările care se fac aici și progresele pe care toți profesorii și studenții, le vor realiza. —

După aceasta, s'a vizitat parcul etnografic, arena sportivă, iar seara Opera română. —

În ședința festivă, din ziua următoare, pentru inaugurarea cursurilor universitare ale anului școlar 1930—1931, M. S. Regele a zis:

Adunarea de astăzi, este pentru Mine o deosebită bucurie. Serbăm deschiderea solemnă a cursurilor anului școlar 1930/931.

În deosebi, în împrejurările de criză prin care trece România, consider că pentru rege e o datorie să fie de față la începutul unui nou an de activitate pentru pregătirea generației, ce mâine va fi chemată să-și dea obolul ei de muncă, pe toate tărâmurile utile organizației de stat. Azi, mai mult decât ori când, este nevoie ca ori și care cetățean să-și pue toată energie și toată truda, ca să muncească cu tot sufletul pentru propășirea patriei.

Iubiți studenți, — Dela cine, mai mult decât dela voi, tinerii, cari azi, sub oblăduirea dascălilor voștri, vă pregătiți pentru cariera de mâine. Am dreptul de a găsi acea dorință de mai bine, acel entuziasm al idealului abia întrezărit, grație carora se pot înfăptui marile opere pe care țara și Regele vostru au dreptul a le cere dela ori și care cetățean, în deosebi dela voi.

Acum pe băncile universităților, petreceți cei mai frumoși ani ai tinereții voastre, ani de pregătire pentru lupta de toate clipele, ani în care se oțelesc sufletele și se statornicesc cele mai trainice prietenii și, ori cât de vitrege ar fi greutățile de trai ale vremurilor de astăzi, tot frumos se vor săpa

în inimile voastre anii scurși pe aceste bănci.

Voi sunteți urmașii celor cari au luptat pentru un ideal, grație cărui astăzi toți românii pot trăi liberi, într-o țară întregită, iar voi puteți să studiați în tihnă, în acest așezământ de înaltă cultură.

Această, trebuie să fie pentru voi cel mai mare îndemn.

Anii de învățatură de aci, să vă pregătească pentru datoria de mâine.

Cu cât munca de astăzi va fi mai sânguitoare, mai adâncită, mai pătrunsă de simțul datoriei, cu atât aceea ce ați cules aci, va da roade mai puternice și mai folositoare vouă și societății.

Munca nu este numai o cheltulală de energie fizică sau intelectuală, ci și o credință și o disciplină. Această credință și această disciplină ași dori s'o vadă adânc sădită în sufletul vostru.

Voi, faceți parte dintr'un neam viguros, care cu toată vitegia veacurilor a arătat lumii întregi, că are dreptul și putința să trăiască liber în mijlocul națiunilor civilizate.

Românii, au luptat cu înverșunare spre a așeza patria lor pe temelii pe care se găsește astăzi. Voi sânteți acei cari veți fi chemați mâine, să duceți mai departe opera începută și fiecare, în profesiunea care și-a ales-o, să pună cărămida sa, în edificiul României de mâine, după rostul capacității și al îndeletnicirii fiecărui.

Frumoasa pildă a jertfei de sine pe care v'o dau luptătorii întregirii neamului, s'o aveți veșnic în fața ochilor voștri, și să vă străduiți, în orice clipă a vieții, să fiți la înălțimea lor.

Ei, au avut un ideal și au crezut în el: Unirea tuturor românilor între hotarele lor etnice.

Voi, trebuie să aveți idealul și credința că această frumoasă și bogată țară trebuie să fie aceea care, prin virtuțile și cultura ei, să stea alături de toate țările civilizate.

Vouă, intelectualilor de mâine, vi se cere această înfăptuire.

Nu uitați că, în sângele nostru curge sânge de roman, rasă care de veacuri stă în fruntea civilizației.

Virtuțile poporului român, virtuți care au fost cu prisosință dovedite de strămoșii noștri de pe amândouă părțile Carpaților, sânteți legați să le transmiteți urmașilor voștri.

Sântem un neam, care în clipele de grea cumpănă a știut să arate o putere de rezistență și o energie supra-omenească. Voi, oțelindu-vă sufletele și trupurile, în acești ani de studiu, nu trebuie să vă lăsați mai prejos de înaintașii voștri.

Eșind de aci, din această universitate, făclie de știință românească, va trebui să dăruieți contribuția voastră individuală nevoilor obștești.

Învățătura nu este scop, ci numai mijloc, cu ajutorul cărui vă pregătiți pentru viața de mâine.

Cu toate că zilele de azi sânt grele și lupta pentru viață devine mai crâncenă, trebuie cu orice preț să duceți cu voi, în viața post universitară, elanul către ideal, cu care s'au fâlit studenții de pretutindeni și din toate vremurile.

Universitatea nu este decât vremea de pregătire; lupta pentru mai bine, începe din ziua când profesorii voștri v'au redat societății.

Regele vostru privește cu încredere generația care mâine va fi chemată să-i dea sprijinul pentru îndeplinirea greutăților prin care poate trece oricând viața unui stat.

Fiiți deci demni de încrederea ce o pun în voi.

Și vouă, dlor profesori, vă incumbă greaua sarcină de a fi călăuzitori și făuritori de suflete.

Pe lângă învățătura propriu zisă, aveți și marea datorie de a plămădi, aceea ce scumpul Meu unchi Regele Carol I cerea înainte de toate: caractere.

Dați acestor tineri cari sânt dornici de a urma frumoase pilde, acea iubire de muncă și de știință grație cărora un popor poate păși spre progres.

Încrederea ce o pun în generația de mâine, o pun și în acela cari sânt chemați să o pregătească.

Profesorul nu poate îndeplini marea sa misiune decât păstrând veșnic contactul cel mai strâns cu învățatul lui, călăuză necintită a lui.

Universitatea aceasta, care până astăzi a dat roade atât de frumoase, doresc să devie, grație concursului domniilor voastre, un focar de știință mondială demnă de originile poporului Meu.

Atâtea energii și atâtea virtuți a arătat poporul nostru, încât această dorință nu poate să nu se îplinească.

Doresc, ca acest an de muncă, care începe astăzi, să fie dintre cele mai rodnice și că atât studenții, cât și profesorii prin râvna și munca lor vor fi în toate demni de marea nume ce-l poartă universitatea din Cluj «Regele Ferdinand I». —

Prorectorul universității, dl Răcoviță, face apoi raport asupra activității anului școlar 1929—1930, și arată totodată care a fost activitatea fiecărei facultăți în cursul celor zece ani de viață culturală românească.

Mai vorbesc: noul rector, dl Dr. I. Hațieganu, și un student în numele tinerimii. —

I. P. S. Sa Patriarhul Miron, luând cuvântul, dăruiește, cu prilejul serbărilor jubilar de acum, suma de o sută mii lei institutului de istorie națională de pe lângă universitatea din Cluj. Suma aceasta, pe care promite s'o completeze, constituie un fond inalienabil purtând numirea de «Fondul Patriarhul Miron», și slujind pentru promovarea cercetărilor și studiilor de istorie națională bisericească. —

D. a. la ora 1 s'a dat o masă câmpenească în grădina

FOISOARA

Cum avem să credem?

Limba omenească are cuvinte cărora li se atribuie variate înțelesuri, ca b. o. cuvântul *credință*, deși înțelesul lui este limpede și hotărât.

Acest cuvânt: *cred*, pentru cei mai mulți oameni însemnează: sânt ferm convinși despre cutare adevăr revelat.

Concepția altora spune: cred, înseamnă că eu primesc cutare doctrină, dar nu sânt sigur oare este ea adevărată ori bă? După opinia unora, cred — ar însemna: Nu mă pot convinge deplin despre dogma ce exprimă, îmi plec totuși capul resignat înaintea tradiției, deși între rațiunea și convingerea mea se deschide prăpastie...

Cu privire la alții, cuvântul *cred*

— înseamnă: Cred totul, enigmele superbe și simple; mă conformez formelor externe, fiindcă în definitiv «poate» să fie verosimil, că totuș aceia vor fi având dreptate, cari cred necondiționat...

Aceste mărturisiri formează apostazie.

În sufletul aceluia, care crede fără discuție, fără filozofare: viază convingere energetică și neclintită, că deasupra creațiunii minunate a universului, din care noi abia cunoaștem o parte mititică, subsistă personal Creatorul supra lumesc; viază în convingerea fermă, că ultimul verdict nu-i al morții și peirii, ci al Domnului, al Stăpânului vieții, care a declarat, că este al viilor și nu al morților. A fi credincios înseamnă a ne împlini datorițele în cunoștința, că și cea mai mică faptă a noastră, spre gloriificarea lui Dumnezeu, fiind precugetată cu intenție bună și execu-

tată cu tendință nobilă: este o cărămidă sau măcar un bobocel de nisip în sălașul etern al vieții noastre de apoi. A fi credincios înseamnă a efectua adevărul cu bunătate, deoarece voia supremă a lui Dumnezeu este adevărul și bunătatea. Înseamnă a promova în fiecare om prototipul lui Dumnezeu în copie fidelă. A fi credincios înseamnă a ne ocroti semenii noștri, când reclamă necesitatea, când valorile mizeriei fizice și psihice năpădesc asupra capetelor lor. A fi credincios înseamnă a privi spre înălțimi cerești, a ținea mâinile gata de rugă, a cultiva bunurile hărăzite de Providență, a nu scăpa din memorie că pământul are să ne servească pe noi, — nu noi să servim pământul!

Viața religioasă a timpului nostru sângerează din multe răni ca b. o.: indiferența în credință, rana lumii culte. A doua: îndoiala în credință. Oamenii o caută o nu-

trec, căci le șoptește doar cuvinte măgulitoare în urechi. A treia rană e însăși necredința. În aceasta sângerează mulțimea amăgită prin apostoli ipocriți. A patra rană e apostazia. De aceasta sângerează cei lași, târătorii și vânătorii de poziții înalte sociale. A cincea e ruperea de credință adevărată revelată, fie tacit, fie declarată.

Lupta între credință și apostazie a fost aprigă pururea; acum pare a fi mai vehementă ca oricând. Valorile ei se abat în școală, în sălile universitare, în saloane, în conferințe, și clatină în oameni alipirea către credința creștină.

La acest fenomen să luăm aminte că necredința promite mult, dar nu cedează în schimb nimic. Necredința dă voie liberă desfătării și bucuriei vieții neluinate. Dar credința are apostoli, — ear apostazia are numai pribegi.

botanică, ear la ora 3 s'a făcut solemnitatea inaugurării pinacotecei donate universității de dl *Virgil Cioflec*, — întâia pinacotecă românească din Ardeal, de neprețuită valoare.

După război

Puterea combativă și reacțiunea țaranului român față de curentele extremiste

I

Războiul mondial a schimbat radical fizionomia politică a Europei; reforma agrară a deschis un nou capitol în viața socială a lumii și ambele au contribuit deopotrivă la întronarea unei alte concepții în a produce și a consuma material și intelectual. Războiul mondial a atins Europa întreagă și nici statele cari s'au declarat neutre nu au fost cruțate de catastrofele sale; socializarea proprietății s'a produs în 14 state cari ocupă 71% din întinderea întregii Europe și a căror populație se ridică la 57% din globalul european.

România a împărțit atât dezastrul ultimului conflict armat cât și fenomenul socializării proprietății fonciare. Influențele lor s'au repercutat asupra întregii populații; țărănimea fiind factorul cel mai important în această ordine de idei merită a ne ocupa de el pentru a constata, — desbrăcați de haina unui naționalism orbit cu un entuziasm artificial și deci pe de-a-ntregul obiectiv — activul ce-l posedă masa rurală din punctul de vedere al unui viitor și nedorit conflict armat precum și felul cum aceasta înregistrează sau ar înregistra evenimentele politice extremiste, ca de exemplu bolșevismul ș. a.

Prin înzestrarea populației rurale cu pământuri provenite din marile latifundii s'a realizat un principiu social pe al cărui altare s'au sbuciumat două secole aproape. Și această reformă a fost impusă când tranșeele de pe cele două fronturi europene, rețele încovrigate în cari moartea se plimba ca o cârțiță, începură a se goli. Întai statul național trebuia să acorde recompensă piepturilor cari s'au sacrificat și apoi mentalitatea nouă, gândurile revoluționare plămădite de mizeria îndurată smulgeau această schimbare în organizarea economică. În sfârșit pentru a îndulci dezastrul pe cari baza productivă a națiunii le încercase precum și de a reface populația decimată de plumb și epidemii trebuia aruncată o po-

Cine posedă puterea cuvântului, acela să fie apostol cu cuvântul evanghelic și cu faptele, cu exemplele bune; viețuiască pentru edificarea spirituală a semenilor săi și în puterea și în integritatea credinței pure.

Credința și necredința poartă luptă continuă pe parchetul saloanelor.

A fi om și creștin, înseamnă a lupta etern în cruciada aceea, care o purtăm pentru apărarea și salvarea credinței noastre apostolice.

Pr. Cpt. Dr. T. Potcaș

Ear acum Hristos s'a sculat din morți; începătura celor adormiți s'a făcut.

Că, de vreme ce prin om s'a făcut moartea, prin om și învierea morților.

Că precum întru Adam toți mor, așa întru Hristos toți vor învia. (1 Cor. 15, 20, 21, 22).

mană menită a funcționa ca imbold și mângâiere.

Dacă pentru aceste considerațiuni principale — și altele multe — reforma agrară a fost un act mai mult decât necesar, prin ea nu s'a mărit, însă, câtuș de puțin, puterea combativă a țaranului; ba din contră, este o înșelătoare credință că, prin înzestrarea masei rurale cu pământuri ea ar fi ori când dispusă să lupte, cu mai multă vitejie încă decât până acum, spre a-și apăra ogorul. Notoriu este, de altfel, că gradul cel mai înalt de perfecțiune juridică a proprietății rurale private impune statelor o politică pacifică extremistă, conduită însușită de caracterul refractar a acestei mase față cu orice schimbare care în mintea sa ar aduce o prejudiciere bunului ce-l posedă, — pentru a nu mai vorbi de împrejurarea de a avea în fața ochilor o familie descompusă de membri cari o susțineau, un cămin fărâmițat și redus la ruine etc.

Armistițiul nu s'a încheiat eri, este adevărat. Însă când felul greoi cum se desfășură politica de refacere interioară, luptele de partide au ajuns la paroxism, situația materială relativă a populației rurale continuă să rămână critică, — cum este cazul nostru — la fiecare ocaziune apar pețele negre încrustate de război în caracterul țaranului. Și un deceniu complet de existență greoaie nu a uitat să înăsprească puternic conștiința națională și religioasă nu numai a cetățeanului dela țară dar și dela oraș în așa grad ca noțiunea de patrie și neam să fie involburată într'un simț prea puțin sentimental. Este o situațiune penibilă în existența istorică a unei națiuni, care fără îndoială se poate remedia. Faptul însă, că își însușește o tendință de periodicitate prelungită ne silește să mărturisim realitatea pentru a proceda cât mai grabnic la fapte.

Politica pacifistă și diferitele pacte de neagresiune la care România a participat, fără șovăire, printre primele state dau dovadă vecinilor, mai irascibili, de bunele noastre intenții și dacă evenimentele politice din răsăritul european ar fi animate de tendințe similare nu ar dăinui nici o bunănoială. Faptele nu sânt însă atât de optimiste. În această situațiune necristalizată, România departe de a nutri vre-un gând ofensiv și-a întocmit o balustradă defensivă destul de bine organizată. Prin urmare suntem chemați a analiza coeficientul puterii combative în cazul când am fi atacați, după ce mai sus văzurăm, în limitele permise unui articol de gazetă, pe al celei ofensive.

În acest caz dela început se pune întrebarea dacă suntem chemați a ne apăra împotriva unui stat cu aceeași organizație politică și economică sau dacă alcătuirea agresorului diferă de a noastră. Zic alcătuirea economică referindu-mă aici la proprietatea individuală după cum nu este cazul Rusiei și unde contraofensiva s'ar desfășura în asentimentul populației. Mai greu ar fi împotriva unei națiuni având la baza ei constituțională proprietatea privată, aceeași formă monarhică ca a noastră și încă mai mult aceeași credință bisericească. Din clipa în care țaranul vede în agresorul său un individ care copleșindu-l îi respectă avutul și dacă nu integral, un cetățean purtând efigia unui monarh constituțional și un credincios făcând același semn sfânt pornirea la luptă începe să fie o chestiune de moment.

Acestea succint despre puterea combativă.

Cea de-a doua chestiune ce mi-am propus a o trata în numărul viitor, este legată nu atât de existența unor stări de fapt, ci de perioada în care anumite circumstanțe ar deveni realizabile.

LEON PROCA.

INFORMAȚIUNI

Comunicatul, trimis autorităților din partea președinției consiliului de miniștri, aduce la cunoștință că serviciul divin ce urmă să se facă în 25 Octomvrie atât în capitală, cât și în orașele din țară, cu ocazia aniversării nașterii Marelui Voevod Mihai, nu se va mai face, M. Sa Regele hotărând să se celebreze serviciul divin numai la ziua *numelui* Măriei Sale, adică la 8 Noemvrie.

În amintirea prof. universitar Ioan Ursu. Serbarea desvelirii plăcii comemorative se face în 26 Octomvrie 1930, la Cața (Târnava-Mare), cu următorul program: Serviciul religios (parastas), ora 9 a. m.; vorbirea preotului D. Bucur; desvelirea plăcii așezate din partea «Astrei» Târnava-Mare; cuvântarea dlui prof. univ. S. Dragomir, din partea universității; cuvântarea dlui prof. univ. I. Lupaș din partea Academiei; viața și activitatea lui I. Ursu, de H. Teculescu.

Lui Emanuel Ungureanu, mecenatului bănățean, i se va ridica un bust în parcul din fața castelului Huniade din Timișoara. Sumele necesare ridicării acestui bust le-a adunat un comitet, constituit anul trecut, și le va completa prefectura și primăria locală.

STIRI LOCALE

Mulțămire. La Fondul Darurile de Crăciun pe seama ucenicilor săraci dela meserii, administrat de Reuniunea meseriașilor români din Sibiu, au binevoit a contribui: Dr. Lucian Borcia, adv. și senator, Romul Bucșa, paroh, câte 200 Lei; dl Ioan Iimbăruș, vornicul ospetelor, a colectat dela nuntașii tinerilor Marioara Leța cu Nicolae Dragomir, Lei 108, nași fiind dl și dna Nicolae Dragomir, restaurator. — Pentru prinos mulțumește: *Comitetul*.

Pagina pastorală

Predică la Dumineca XIX după Rusalii

— Rostită în catedrala din Sibiu —

«Și s'a dat numele locului aceluia Babilon, pentru că acolo s'a produs confuziunea limbilor», (Facere 11, 9).

Aruncând o privire asupra veacurilor trecute, frați creștini, vom face constatarea, că mai multe epoci din trecutul lor ar putea fi caracterizate cu numele de *Babel, Babilon*.

Acest nume ar conveni epocii de acum două mii de ani mai ales, epocă de tulburare generală, de desorientare morală, epocă penibilă de așteptare. Da, s'ar putea da acelei epoci numele de Babilon, cu o nuanță deosebitoare numai. Cum odinioară din pricină confuziunii limbilor nu a mai putut fi continuată și terminată clădirea turnului din valea *Sennaar*, prin urmare, s'a zădărnicit proiectul nebul, luând astfel naștere Babilonul material, așa în epoca de acum două mii de ani, când lumea întreagă pare a-și fi pierdut echilibrul, a luat naștere o depresiune și-o confuziune morală generală, pe care am pute-o caracteriza cu numele de Babel, Babilon în ordine morală.

Profeteasa Pitia nu mai era în stare să întărească în nădejile lor pe greci; Sibila dela Cumae își terminase precizările cu privire la epoca de aur. Nu mai știau ce să creadă

grecii, multiplele curente filozofice îi desorientase cu desăvârșire; romanii cu spiritul lor mai practic așteptau zările unei vârste de aur.

Jidovii, Israilul, poporul ales al lui Dumnezeu, erau și ei la răscruce de drumuri. Cărțile sfinte nu le mai promiteau nimic pentru viitor, profesiile păreau a fi atins împlinirea. *După cum arătau semnele vremii, Mesia trebuia să apară*. Toată lumea îi aștepta, neamurile toate se doreau după dânsul; eață de ce profetul a dat Mesiei în viziunea sa numele potrivit de: «Așteptarea neamurilor».

În acest haos al așteptării generale, când atâtea suflete se zbuciumau de durere, când atâtea ființe își așteptau izbăvirea, într'o țară mică udată de apele Iordanului apare figura blândă și duioasă a unui bărbat galileean. Pare a înțelege necazurile tuturor, compătimea pe cei îndurați, plângea cu cei umili și suferea alături de cei nenorociți. — Și iată că acest om excepțional a început să învețe: Veniți la mine toți cei osteniți și însărcinați, și eu vă voi odihni pe voi; fericiți sânteți ceice plângeți că vă veți mângâia; fericiți cei săraci cu duhul că acelora este împărăția cerurilor; fericiți veți fi când vă vor batjocori pe voi și vă vor gonii — Ce lucru ne mai auzit, acest om preamărește umilirea, fericește pe ceice plâng și promite mângâiere și odihnă în împărăția cerurilor.

Lume multă alerga după el și-i sorbea cu nesăț învătătura. Tutorul le recomanda pocăință, căci este condiția pentru a intra în împărăția lui Dumnezeu, care era aproape.

În pilde învăța pe cei ce-l înconjurau ce este această împărăție. Și acest bărbat care purta numele de Isus, și-a intensificat propoveduirea, mai mult și-o întărea prin semne și minuni. — De era vreun neputincios pe unde trecea îl vindeca, lepra o curătea, dracii îi scotea, slăbănogilor le da putere, păcătoșilor iertare. Toți îi cerșiau mila până și păgânii, astfel sutașul din Capernaum pe a cărui slugă a vindecat-o. Dar n'a vindecat neputințele oamenilor numai, nu ascultau de el numai duhurile necurate, ci și forțele naturale.

Astfel apa o preface în vin, din doi pești și trei pâni satură mulțimi întregi. Iar într'o noapte fiind pe mare dormea în corabie obosit după ce toată ziua a propoveduit. Deodată se face furtună mare, valuri îngrozitoare amenințau să sfarme corabia. Ucenicii înspăimântați aleargă la Isus cu cuvintele: «Scoală-te Doamne că pierim». «Puțin credincioșilor», le spune cu o liniște suverană și apoi «a certat vânturile și marea» după referatul evanghelistului, cari îndată s'au oprit. — Puterea lui Isus asupra forțelor naturale merge și mai departe, învie morții. Un astfel de caz ne este relătat în evanghelia de astăzi — să ne oprim puțin asupra lui.

«Și a fost după acestea, mergea într'o cetate ce se chema Nain; iar dacă s'au apropiat către poarta cetății, iată scoteau pe un mort, fiu unul născut al maicii sale și aceea era văduvă; și norod mult din cetate era cu dânsa. Și văzând-o pe dânsa Domnul, i-s'a făcut milă de ea și a zis ei: nu plânge. Și apropiindu-se s'a atins de pat... și a zis: tânărule, fie grăesc, scoală-te! Și a șezut drept mortul și a început a grăi... Și — continuă evanghelistul — a luat frică pe toți, și slăveau pe Dumnezeu, grăind că proloc mare s'a sculat întru noi și că a cercetat Dumnezeu pe norodul său». (Sfârșitul urmează).

George Secaș
profesor.

Reverenzi preotesti

După ultimele cerințe
Se execută în termenul cel mai scurt
posibil pe lângă preț convenabil la

Croitoria (31) 6-7

Dumitru Dusleag

Sibiu, Târgul Peștei Nr. 12

In depozit: Ștose și brăne în permanență

Nr. 356/1930.

(85) 3-3

Concurs din oficiu

Pentru întregirea parohiei de cl. III a Boz, protopopiatul Mercurii, se publică nou concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Venitele împreună cu acest post sânt:

1. Întregirea dela stat.
  2. Folosirea locului de casă și grădina parohială în mărime de 1200 stânjini □.
  3. De fiecare familie câte 1 ferdelă curuz sfărimit și 1 zi de lucru.
  4. Stola obișnuită în tract.
  5. De cvartir se va îngriji parohia.
- Reflecții la acest post au să-și înainteze rugărilor cu documentele necesare oficiului protopopesc în Mercuria în termenul deschis având a prezenta în vreo Duminică sau sâmbătoare în biserica de acolo spre a face cunoștință cu poporul.

Mercurea, 30 Septembrie 1930.

Oficiul protopopesc ortodox român.

Avr. S. Pecurariu,
protopop.

A apărut în editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană de aici din Sibiu broșura:

„Profeții mesianice în vechiul Testament”

texte alese de dl NICOLAE NEAGA, profesor suplent la Academia teologică „Andreiană”, din Biblia publicată sub îngrijirea Sântului Sinod în 1914, cari texte, pentru că să fie cât mai accesibile la înțelegerea din Exegetică în institutele teologice sunt înzestrate cu titluri în conformitate cu importanța lor mesianică. Prețul unui exemplar e Lei 55.—. Librăriilor și direcțiilor institutelor teologice pentru comanda de cel puțin 10 exemplare li se dă 20% rabat.

Librăria Arhidiecezană.

Au apărut și se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană, Sibiu

Cântări funebre

pentru cor de bărbați, de:

Dumitru Cunțan

Prețul Lei 30, plus spesele poștale Lei 12.

In editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane a apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană din Sibiu:

HRISTU ANDRUTSOS

profesor la facultatea de teologie din Atena

DOGMATICA

bisericii ortodoxe răsăritene

Traducere autorizată

de **Dr. DUMITRU STANILAOE**

profesor la Academia teologică „Andreiană”

Prețul Lei 400.—, plus spese poștale Lei 20.—

Librăriilor și direcțiilor institutelor teologice pentru comanda de cel puțin 10 exemplare li se dă 20% rabat.

A apărut

în «Biblioteca bunului păstor» Nr. 17 scrierea

„La picioarele Mântuitorului”

Scurte meditații pentru preoți, prelucrate după **A. Huonder**, din limba germană

de

Ioan Moșoiu

profesor la liceul ortodox român «Andre Șaguna» din Brașov

Volumul I. Sibiu 1927. Tipografia arhidiecezană. Pagini 205. Prețul Lei: 80

În zilele acestea s'a trimis această scriere, deosebit de frumoasă și prețioasă, tuturor preoților din arhiepiscopie de Alba Iulia și Sibiu. Dar nu ar trebui să fie preot în biserica românească, care să nu îl citească această carte. Ea este de recomandat și oricărui suflet iubitor de cele sfinte.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate comanda

ACAFTISTUL

Preasfintei Născătoare de Dumnezeu și alte rugăciuni

legat foarte fin, în plus, cu copcii și aurit. Prețul de Lei 400.—

A apărut:

Biserica Neamului și drepturile ei

Discurs rostit la discuția generală asupra proiectului de lege a Cultelor, în ședința dela 27 Martie 1928, a senatului român de

Dr. Nicolae Bălan
Arhiepiscop și Mitropolit

Un elegant volum de 120 pagini
Prețul 40 lei, plus spese poștale 10 lei
Se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu.

A apărut în ediție nouă și se află la Librăria Arhidiecezană din Sibiu:

Teologia practică

Liturgia bisericii ortodoxe

cursuri universitare

de

Dr. Vasile Mitrofanovici
fost profesor p. o. teologia practică la facultatea teologică din Cernăuți

Prelucrate, completate și editate

de

Prof. Dr. Teodor Tarnavski
și acum din nou editate și completate

de

Dr. în teologie și filozofie

Nectarie Nicolae Cotlarciuc
arhiepiscop și mitropolit al Bucovinei
fost profesor universitar pentru Teologia practică

Prețul Lei 650.—, plus spese poștale Lei 30.—

A apărut

în a doua ediție revăzută și completată

Tipicul bisericii ortodoxe

Intocmit pentru trebuințele preoți or studenților în teologie și ale elevilor școlărilor normale

de

AUREL POPOVICIU
profesor la Școala Normală „Andre Șaguna”

și se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu. — Prețul Lei 100, plus spese poștale Lei 15.

La Librăria Arhidiecezană se află de vânzare cartea acum apărută

Piccolo

a cunoscutei scriitoare, dna **Constanța Hodoș**. Sânt 19 povestiri pline de farmec. Copiii le vor citi cu mare plăcere. Prețul 40 lei, și porto 12 lei trimis recomandat.

A APĂRUT:

Scrisori către Simforoza In pământul făgăduinții

de

Gala Galaction

Prețul 80 lei, plus spese poștale 10 lei.
Se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura

CURS

de

Indrumări misionare

pentru folosirea studenților în teologie, preoților parohi și misionarilor eparhiali

de

Dr. VASILE GH. ISPIR

profesor la Facultatea de teologie din București.
Prețul Lei 440.—, plus spese poștale Lei 20.—

A apărut și se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană din Sibiu:

Harta Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu pe protopopiate

Intocmită de

Dr. CORNEL POPESCU
protopop

Prețul Lei 130.— lipită pe pânză.

ORDINEA BAILOR

Baie în bazenul de inot și lecții de inot

Pentru bărbați:

Luni: închis
Marți: dela 8-10 ore a. m. pr. urcate
Mercuri: dela 8-10 ore a. m.
Joi: dela 8-10 ore a. m.
Vineri: dela 8-10 ore a. m.
Sâmbătă: dela 8-10 ore a. m.
Duminică: dela 7-9 ore a. m.

Pentru femei:

Luni: închis
Marți: dela 10-12 ore a. m. pr. urcate
Mercuri: dela 10-12 ore a. m.
Joi: dela 10-12 ore a. m.
Vineri: închis
Sâmbătă: închis
Duminică: dela 9-10 ore a. m.

Baie de familie:

Luni: închis
Marți: dela 1¹/₂-7¹/₂ ore seara pr. ur.
Mercuri: dela 1¹/₂-7¹/₂ ore seara
Joi: dela 1¹/₂-7¹/₂ ore seara
Vineri: dela 10-12 ore a. m. și dela 1¹/₂-7¹/₂ ore seara
Sâmbătă: dela 10-12 ore a. m. și dela 1¹/₂-7¹/₂ ore seara
Duminică: dela 10-12 ore a. m.

Pentru bărbați:

Băi de abur și de aier cald

Luni: închis
Marți: dela 1¹/₂-7¹/₂ ore seara prețuri urcate
Mercuri: dela 1¹/₂-7¹/₂ ore seara
Joi: închis
Vineri: închis
Sâmbătă: dela 8-12 ore a. m., dela 1¹/₂-5 p. m., dela 5-7¹/₂ ore seara prețuri reduce
Duminică: dela 7-12 ore a. m. prețuri urcate

Băi de cură

Luni: închis
Marți: dela 8-10 ore a. m. și dela 1¹/₂-4 ore p. m.
Mercuri: dela 8-10 ore a. m. și dela 4-7¹/₂ ore seara
Joi: dela 8-10 ore a. m. și dela 1¹/₂-4 ore p. m.
Vineri: dela 8-10 ore a. m. și dela 4-7¹/₂ ore seara
Sâmbătă: dela 8-10 ore a. m. și dela 1¹/₂-4 ore p. m.
Duminică: dela 7-10 ore a. m.

Pentru femei:

Băi de abur și de aier cald

Luni: închis
Marți: închis
Mercuri: închis
Joi: dela 1¹/₂-7¹/₂ ore seara prețuri urcate
Vineri: dela 1¹/₂-5 ore p. m. dela 5-7¹/₂ ore seara prețuri reduce
Sâmbătă: închis
Duminică: închis

Băi de cură

Luni: închis
Marți: dela 10-12 ore a. m. și dela 4-7¹/₂ ore seara
Mercuri: dela 10-12 ore a. m. și dela 1¹/₂-4 ore p. m.
Joi: dela 10-12 ore a. m. și dela 4-7¹/₂ ore seara
Vineri: dela 10-12 ore a. m. și dela 1¹/₂-4 ore p. m.
Sâmbătă: dela 10-12 ore a. m. și dela 4-7¹/₂ ore seara
Duminică: dela 10-12 ore a. m.

BAI DE PUTINĂ

Luni: închis
Marți: dela 8-12 ore a. m. și dela 1¹/₂-7¹/₂ ore seara
Mercuri: dela 8-12 ore a. m. și dela 1¹/₂-7¹/₂ ore seara
Joi: dela 8-12 ore a. m. și dela 1¹/₂-7¹/₂ ore seara

Vineri: dela 8-12 ore a. m. și dela 1¹/₂-7¹/₂ ore seara
Sâmbătă: dela 8-12 ore a. m. și dela 1¹/₂-7¹/₂ ore seara
Duminică: dela 7-12 ore a. m.

In zilele de sărbătoare are valoare ordinea de Duminică.